

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Metropolis Salisbvrghensis

Continens Fvndationes Et Erectiones Monasteriorvm, Et Ecclesiarum
Collegiatarum, &c. per Boiariam, ac loca quædam vicina

Hund, Wiguleus

Monachii, 1620

Bernfried.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13578

XX. MARGARETHA *Præposita* Ob. Cal. Febr. an. 1498. *inguinaria peste consumpta.*

XXI. EVPHEMIA *de Mur*, Ob. 15. Iulij. An. 1521.

XXII. SABINA *Pyrckhemerin Noribergensis Patricia* ob. apoplexia 22. Decēb. an. 1529.

XXIII. EVPHEMIA *prædefunctæ Abbatisse soror electæ* 3. Ianuar. Anno 1530 *plurimas gravissimasq. calamitates perpeſſa, de quibus lectōr Bruschium alioſq. videre poteſt* Ob. 15. Nouembr. an. 1547.

XXIV. CATHARINA *Haberweynin Perchingo Episcopatus Aychtensis oppido (qua Catalogum hunc communicauit Bruffio) electa fuit* 7. Decembr. An. 1547.
De Privilegiis & aliis, quæ ad hoc Monasteriū spectant, videatur Bruschius loco prædicto.

BERNFRIED.

MONASTERIUM Canon. Regularium S. Augustini, ad stagnum Wirmsee. Fundauit in honorem S. Martini Episcopi Comes Otto de Vallay, cum coniuge sua Adlhaide, Auent. fol. 552.

HVIVS Monasterij prima confirmatio facta est à Ioanne XXII. Anno 1120. secunda ab Eugenio tertio.

SEPULTI sunt ibi Otto fundator, cum fratre Ottone juniore, Mechtilde sorore amborum, & Adlhaid, vxore Ottonis, senioris in Capitulo, ut ibi habetur. Sed Auentin. neq. fratris, neq. sororis meminit.

IBI Herluca sacratæ fœminæ sepulchrum ostenditur, Ioan. Auent. l. 5. f. 591.

ADDITIONES.

CALISTVS Episcopus seruus seruorum Dei, dilectis in Christo filiis Othoni A. Præposito, & eius Fratribus in Beati Martini Ecclesia regularem vitam professis, tam præsentibus quam futuris in perpetuum. Religiosis desideriis dignū est facilem præbere cōsensum, ut fidelis deuotio celerem sortiatur effectum. Ea propter nos tam vestris, quam nobilis viri Othonis precibus inclinati, Ecclesiam vestram in honorē Domini Saluatoris, & Beati Martini intrā Episcopatum Augustensem, in loco qui dicitur BERNRIED, constructam, in qua sub regularis vitæ obseruantia, & Canonici Ordinis disciplina omnipotenti Domino seruire decreuistis, in Beati Petri Romanæ Ecclesiæ tutelam, protectionemq. suscipimus, & Sedis Apostolicæ patrocinio communimus. Statuimus enim, ut omnia quæ illi vel ab eodem Othone, & vxore eius Adelheide, vel ab aliis fidelibus de suo iure aut jam collata sunt, aut in posterum largiente Domino conferentur, quæta vobis vestrisq. successorib⁹, in eadem religione mansuris, & illibata permaneant. Decernimus quoq. ut nulli omnino hominum liceat eandem Ecclesiam temerè perturbare, aut eius possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, vel temerariis vexationibus fatigare: sed omnia integrè cōseruentur, eorum, pro quorum sustentatione & gubernatione cōcessa sunt, vñbus omnimodis profutura, salua Augustensis Episcopi reuerentia. Præpositorum vero libera & Canonica, maximè de eadem, vel de qualicunq. spirituali congregatione fiat electio, & post professionem justè exhibitam, nemini vestrum liceat proprium quid habere; nec sine Præpositi vel cōgregationis licetia de clauſtro discedere, ut in eo, quod assumpsistis, proposito largiente Domino constanter in perpetuum maneatis. Aduocati etiam & defensores eidem Cellæ vtilis ab ipsius loci fratribus prouideantur, & liberè eligantur. Ad indicium autē perceptæ huius à Romana Ecclesia libertatis Albam cum cingulo & amictu Beato Petro in Lateranensis palatii Capella singulis trienniis persoluetis. Si qua ergo in futurum Ecclesiastica, secularisue

persona hanc nostræ Constitutionis paginam scienter contra eam temerè veni-
re tentauerit, secundò, tertioque commonita, si non congrua satisfactione emen-
dauerit, potestatis honorisq; sui dignitate careat, reamq; diuino iudicio existere
de perpetrata iniquitate cognoscat: & à sanctissimo corpore & sanguine Dei &
Domini nostri Redemptoris Iesv Christi aliena fiat, atq; in extremo examine di-
strictæ ultioni subiaceat, Cunctis autem eidem loco iusta seruantibus sit pax Do-
mini nostri Iesv Christi, quatenus & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud
districtum iudicem præmia æternæ pacis inueniant, Amen, Amen, Amen.

D. Calistus Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Datum Laterani per manum Hugonis Sanctæ Rom. Ecclesiæ subdiaconi,
2. Idus Nouembr. Indictione prima, Incarnationis Dominicæ anno MCXXII.
Pontificatus autem Domini Calisti Papæ secundi, anno quarto.

Iohannes Episcopus Seruus Seruorum Dei, dilecto filio. Præposito Monasterij
S. Georgij extra muros Augustenses, per Præpositum soliti gubernari, salutem &
Apostolicam benedictionem. Ad Audientiam nostram peruenit, quod tam di-
lecti filij Præpositus & Conuentus Monasterij in Bernried per Præpositum soliti
gubernari, Ordinis Sancti Augustini, Augusten. dioces. quam prædecessores eorū
decimas, terras, domos, possessiones, vineas, molendina, nemora, redditus, iura,
jurisdictiones, & quædam alia bona ipsius monasterij, datis super hoc literis con-
fectis exinde publicis instrumentis, interpositis iuramentis, factis renunciationi-
bus, & pænis aduersis in grauem eiusdem Monasterij læsionem nonnullis Cle-
ricis, & Laicis eorum ad vitam, quibusdam verò ad nō modicum tempus, & aliis
perpetuo, ad formam, vel sub censu omnium feudum antecessorum, quorum a-
liqui super his confirmationis literas in forma cōmuni à sede Apostolica impe-
trasse dicuntur. Cum itaq; * nūc intersit læsis Monasteriis subuenire, discretio-
ni tuæ per Apostolica scripta mādamus, quatenus ea quæ de bonis prædicti mo-
nasterij per concessiones huiusmodi alienata inueneris illicitè vel distracta, nō
obstantibus literis, instrumentis, iuramentis, renunciationibus, pænis & confir-
mationibus supradictis, ad jus & proprietatem, eiusdem, monasterij legitime
reuocare procures. Contradictores per censuram Ecclesiasticam, appella-
tione postposita compescendo. Testes autem qui fuerint nominati, si se gratia,
odio, vel timore subtraxerint, cēsura simili cessante compellas veritati testimo-
nium perhibere. Datum Aumoni, Non. Ianuar. Pontificatus nostri Anno sexto.

PRÆPOSITI BERNRIEDENSES.

C. I. OTTO Anno Christi 1120.

Circa hæc tempora fuit juxta ripam fluminis, in loco qui vocatur Epraticus, nunc vul-
gariter Eppach, monasterium quoddam sacrarum virginum, distans vntum miliare à Ce-
nobio Weilenprunn: in quo claruit triginta sex annis B. Herluca virgo & monialis, ex
Alemannorum siue Sueuorum stirpe progenita. Hæc, inquam, virgo Herluca habuit
vnam secum in Collegio sacram virginem nomine Iuditham, filiam cuiusdam nobilissimi
viri Rudberdi, & Hadev vixæ uxoris eius qui etiam pariter in eodem loco reliquerunt se-
culum. Quæ Iuditha cum postmodum infirmari capit, & alia quædam virgo Luicarda,
quæ fuit Herluca neptis, languore inualecente decubissent in lectulis, audita est inter eas
altercatio iucunda de prioratu migrandi ad celestia regna: tandē mortua aliquoties Beata
Herluca apparuit, paucis post annis moritur & Beata Herluca sepeliturque in Cenobio
Beronicenti quod viuens frequenter inuisit, etiam moriens deferere noluit.
Anno Domini 1131.

Paulus

Ed. Gitam
P. Herluca
à Reuer. D.
Grosfero
cistam.

Paulus Canonicus Ecclesie Ratibonem ab Henrico Imp. IV in exilium actus, suscepit in hoc Canobio recens fundato habitum Ordinis Canonico Regularium, & scripsit descenditq. vitam Gregorij Papa VII. deinde res gestas B. Herlucae virginis & monialis in canobio Epitaphico, unum milliare distans a monasterio SS Petri & Pauli in Welfenpruon, quae virgo moriens a suis in canobio Beronicensi sepeliri voluit, cuius tumba adhuc conspicitur in media Eccles.

Ad. R. P.
Gretser. de
hoc Paulo
Bernrieder

II. HERMANNVS. An. 1152.

III. HENRICVS An. 1167.

IV. EBERHARDVS An. 1190.

An. 1211. Otto Comes de Vallay dedit Canobio liberam potestatem eligendi advocatum, in villa Malchingen. Idem Comes Otto contulit huic Canobio privilegium, ut omnes, qui in hac Ecclesia contrahunt matrimonia, perpetuo jure eidem cum omni sua posteritate inferuirent, Dat. in Bernried. An. 1211.

V. OTTO II. An. 1226.

VI. REMBOTHVS. An. 1268. Hic Synodo Augustanae, quam Sigefridus Episcopus celebravit An. 1287. una cum reliquis Prelatis interfuit.

VII. CVNRADVS. An. 1300. Interfuit Synodo quam Fridericus Episcopus Augusta habuit. Henricus & Otto germani fratres Duces Bavaria omnia bona Monasterij una cum suis subditis ab omnibus exactionibus exemerunt, ambo enim diu in hoc Monasterio fuerunt propter excommunicationem An. 1323.

VIII. VDALRICVS An. 1330.

IX. IOHANNES An. 1367.

Ludouicus Imp. & Dux Bavaria donavit huic Canobio Ecclesiam parochialem in Haymshouen, eod quod plurima bona fuerint a monasterio ablata An. 1345.

Iste Praepositus Sacellum extra fores Ecclesiae in honorem S. Mariae Magdalenae, Sanctaeq. virginis & martyris Catharinae sumptibus monasterij curavit.

X. VDALRICVS II. An. 1381. hic exstruxit templum in honorem gloriosiss. Virginis, in quo nuptiae celebrarentur, quod dedicavit Fr. Albertus Episcopus Salonen. Ordinis Fr. Minorum, & Episcopi Augustani Burchardi Coadiutor An. 1382.

XI. IOHANNES II. An. 1410.

Interfuit Synodo, quam Anselmus Episcopus Lauinge habuit. An. 1414.

Petrus Episcopus Augustanus Praepositum & Conuentum redegit in meliorem formam iussitq. ut acceptaret statuta Brandebur. S. Clementis presbyteri Cardinalis an. 1422.

XII. VDALRICVS III. An. 1425. Iste Praepositus propter nimiam tenacitatem, vel potius auaritiam, noluit quotannis ut fama habet sui Canobij famulis aliquid dare, ut imaginem Christi de sepulchro resurgentis in festo Ascensionis ducerent in sublime, sed ipse solus euexit, & subito decidit, de quo hoc habetur Epitaphium: Anno Domini 1433, obrutus est Dominus Praepositus hic.

XIII. IOHANNES III. An. 1433.

IOHANNES Tit. S. Martini in montibus Presbyter Cardinalis de Bavaria vulgariter nuncupatus, dedit huic Praeposito facultatem, eligendi confessorium, quemcunque vellet, & licentiam absolendi ab omnibus censuris Ecclesiasticis. Quam licentiam Calistus Papa III. ratam habuit, idemq. Pontifex iussit bona iniusto titulo ablata Canobio sub pena excommunicationis restituere: omnia Privilegia a Romanis Pontificibus, Regibus & Principibus Canobio concessa, nec non Ecclesiae parochiales huic Monasterio incorporatas confirmavit. Albertus Dux Bavaria dedit Monasterio privilegium, ne salis exactiones ex urbe Monacensi usq. ad Canobium exigantur. Idem Dux feudum banni Lyngensis cum diuerso rio & alijs libertatibus eiusdem pagi concessit.

XIV. BERNARDVS. An. 1464.

XV. IOHANNES IV. [Cellarius] An. 1471.

Sigismundus Dux Bau. costructum, cosecrari & pingi curavit altare medium in hon. S. Cruci. An. 1484.

XVI. HENRICVS Erngries, An. 1487.

N 4

XVII.

XVII. GEORGIUS Molitor, An. 1498 hic imaginem S. Martini, & Imaginem D. Virginis stantis, Iesulumq; in vlnis eius sedentis ex argento confecit. Brachium quoque argento fabricauit.

XVIII. PETRVS Streidl, An. 1500. Interfuit Synodo, quam Henricus Episcopus Dilingæ habuit, An. 1506. Imaginē Iesuli stantis ex argento, Altaria S. Michaelis, SS. Apostolorum, S. Annæ, S. Sebastiani, S. Leonardi fieri curauit; Tres Calices argenteos deauratos emit, maximam campanam fundi, eamq; Mariam vocari voluit.

XIX. IOHANNES V. Dutzinger, An. 1520.

Wilhelmus Dux Bauariæ concessit huic Cænobio, vt in posterum duabus sagenis in lacu Vermium uteretur, deinde artem nouam piscandi, quæ dicitur, mit den rollen / vnd Springer / tertio, mit den Gladern vnd Krautsegen / à cornu lacus vsq; ad septem quarto, vt habeat seu imponat baculos à festo S. Georgij, vsq; ad festum S. Bartholomæi: quinto, den Rencenlaich per totum Aduentum.

Hic Præpositus construxit turrin Ecclesiæ D. Virgini sacræ, An. 1522. Pegma seu sacrarium, in quo asseruatur venerabile Sacramentum magno sumptu ex lapide fieri curauit. An. 1524 sedilia in Choro affabre fecit. An. 1521. Ambitum variis picturis exornauit, Anno 1528. Deniq; Lacunar opere lignario in templo fieri curauit, An. 1534.

XX. IOHANNES VI. Fabri, An. 1535.

Hic Præpositus curauit fieri præsepe Domini, vnâ cum tribus Regibus in Sacello S. Catharina: nouum quoq; adificium supra dormitorium extruxit pro recreationis loco.

XXI. FRANCISCVS Griemold. S.R. Eccl. Com. Palat. factus An. 1541. postulatur in administratorem Cænobij RHOR, Anno 1551. Synodis interfuit, quas Otho Cardinalis Dilingæ celebrauit Anno 1548. & 1567. Emit Crucem in casula cum corporali CCL. florenis An. 1563. Huius etiam iussu Organum factum est, Anno 1564. Refectorium hyemale construxit, & horreum pro condendis frugibus, Anno 1566. quo eodem Anno Dn. IACOB A, Ducissa, Wilhelmi Boiorum Ducis vidua donauit Cænobio Casulam ex auro crispante confectam.

XXII. CASPARVS Weifs, An. 1572. Hic altare in Choro de nouo CC. florenis construxit Anno 1587. Item Altare B. Virginis Anno 1577. & Altare S. Augustini Anno 1578. Imaginem argenteam Caspari Regis, munera Christo recens nato ferentis fieri mandauit Anno 1588. Nouam habitationem pro Principibus extruxit Anno 1589. David Abbas in Andex & Hieronymus Stor Vicarius Augustanus, Præpositum & Conuentum redegerunt in meliorem viuendi modum, quibus chartas reformationis præscripserunt Anno 1592.

FERDINANDVS Dux Bauariæ fieri curauit vestes sacerdotis ministrorum. que, nec non planetam cum tegumento Altaris ex holoferico flauis coloris, his addidit vexillum magnum eiusdem panni & coloris.

XXIII. WOLFGANGVS Scriba. An. 1592. Pollubrum cum duobus vrceolis ex argento fieri curauit An. 1592. Sacellum D. Virginis pulcherrimis imaginib. exornauit eod. anno. Vendidit Ser.^{mo} Duci Guilielmo prædium Scleisheimense, cuius pretio maximum ex alienum, quod antecessor conflauerat, dissoluit: tunc idem Dux vt animaduertit hoc ipsum Cænobium propter nimia debita redigi ad paupertatem, sua sponte donauit Ius patronatus Ecclesiæ Reichlingensis, vnde quotannis ducenti Cænobio soluantur floreni. Anno 1593 Introitum Monasterij cum turricula, & molendinum construxit, An. 1594. Et hoc ipso tempore adhuc Præpositura præest feliciter & cum laude.

BERCHTOLSGADEN.

MONASTERIVM Canonorum Regularium S. Augustini Ioannes Aueninus in hac fundatione variat, Nam in lib. 5. Annal. fol. 552, ponit: Chuno à Medling